

Nieuwsbrief Toegankelijke Haltes

Inhoud

Inhoud

Even voorstellen

Aandacht voor de geleidelijnen

Pilot communicatie
toegankelijkheid

Terugblik op het schouwen van
haltes

Stand van zaken
haltetoegankelijkheid eind 2008

BTB Bouwadvies voortaan
ZetOpen

Cofinanciering haltes met
meerdere insteekhavens en
busstations

Binnenkort E-formulier
beschikbaar

Nogmaals aandacht voor
informatiepanelen

Gegevens contactpersonen

Beste lezer,

Sinds enkele jaren zijn we met elkaar bezig om de haltevoorzieningen in Brabant toegankelijk te maken. De ene gemeente is daarmee iets verder dan de andere, maar we kunnen met gepaste tevredenheid constateren dat we redelijk op schema liggen. Dat neemt niet weg dat we de komende jaren nog een hele grote slag moeten maken om zowel kwantitatief als kwalitatief het niveau te bereiken dat we met elkaar nastreven. Er wacht ons dus nog veel werk, maar we hebben er vertrouwen in dat we in 2010 wederom veel vooruitgang zullen boeken. Op de valreep van 2009 doen wij u hierbij de 5^e Nieuwsbrief toekomen.

In onze vorige Nieuwsbrief hebben wij u geïnformeerd over het vertrek van Marjo Drent en haar tijdelijke vervanging door Rob Ogink. Met de komst van Jeroen van Bremen is het projectteam weer compleet en is aan de tijdelijke invulling van het projectleiderschap een eind gekomen. Hierover leest u in het volgende item meer.

Wat kunt u verder in deze Nieuwsbrief verwachten?

Omdat er ook nog een aantal gemeenten is dat aan de start staat van de aanpak van de haltes willen wij u graag nog eens wijzen op het nut en gemak dat u kunt hebben van de inschakeling van de Vraagbaak, we verstrekken informatie over de ExcluGare busperronband en vragen tevens uw aandacht voor een goede fundering van zowel het halteperron als het wegdek. Verder is er belangrijk nieuws over het gebruik van het E-formulier (digitaal aanvraagformulier) en last but not least verzoeken wij u nogmaals beleefd doch dringend uw medewerking te verlenen aan de uitvraag/inventarisatie van de informatiepanelen. Uw medewerking hierbij is echt heel hard nodig!

Ik wens u namens het Projectteam Toegankelijke Haltes veel leesplezier en een fantastisch 2010 toe.

Frans van Esch

Even voorstellen

Mijn naam is Jeroen van Bremen. Ik ben -na Marjo Drent en Rob Ogink- vanaf 1 september j.l. de nieuwe projectleider voor 'Toegankelijkheid' vanuit de provincie Noord-Brabant. Voor een aantal van jullie ben ik vermoedelijk geen onbekende. In mijn vorige functies binnen de provincie heb ik namelijk veel contacten gehad met gemeenten: eerst vanuit werkzaamheden op het gebied van regiotaxi, later als concessie-manager voor de regio Midden-Brabant. Nu wil ik graag een bijdrage leveren aan de realisatie en het gebruik van een toegankelijk OV.

Ik zal me vermoedelijk niet hoeven te concentreren op het toegankelijk maken van het OV. Alle bussen zijn inmiddels toegankelijk, alleen voor de buurtbussen zullen we in de toekomst nog kijken wat er mogelijk is.

Ook het toegankelijk maken van haltes loopt volgens mij prima! De provincie heeft aanvankelijk veel tijd en energie gestoken in het stimuleren van gemeenten om haltes toegankelijk te gaan maken: we hebben een (goede) subsidieregeling, een handboek en een vraagbaak. Vervolgens zijn de gemeenten fors aan de slag gegaan, en zijn nog steeds met de realisatie van de haltes bezig. Dat zal ook nog wel een aantal jaren zo blijven. Ik kijk van een afstandje met bewondering naar de verrichtingen. Vanuit de provincie zijn Frans, Frank en Ingrid (in willekeurige volgorde) hier ook nog dagelijks bij betrokken. Kort en goed: ik zal me dus weinig 'bemoeien' met het toegankelijk maken van haltes. Dit loopt prima met de gemeenten en collega's die hieraan werken. Of zoals Ien Dales ooit zei: je moet een broedende kip niet storen!

Ik zie wel een uitdaging in de stimulering van het gebruik van het toegankelijke OV. Nu we met het verstrijken der jaren aan de 'harde kant', met toegankelijke bussen en toegankelijke haltes, geleidelijk aan kunnen gaan spreken van toegankelijk OV, moeten we er ook voor gaan zorgen dat al deze investeringen zo goed mogelijk gaan renderen. Oftewel, hoe zorgen we ervoor dat met name de huidige Regiotaxi-reizigers gebruik gaan maken van het toegankelijke OV? We weten van experimenten elders in Nederland dat dit niet vanzelf gaat. Zeker op het gebied van communicatie (bv over de haltes die al toegankelijk zijn) moet daar nog veel voor gebeuren. Ik pak die handschoen graag op, samen met gemeenten en overige belanghebbenden. Jullie horen nog van mij!

Jeroen van Bremen

Mogelijkheid tot uitvoeren concept-toets door Vraagbaak

Het is alweer bijna twee jaar geleden dat we de Vraagbaak in het leven hebben geroepen. Het eerste jaar werd de vraagbaakfunctie naar volle tevredenheid ingevuld door DTV en in 2009 zijn de werkzaamheden overgenomen en uitgevoerd door een aantal medewerkers van Mobycon. We zijn blij dat we destijds besloten hebben om deze serviceverlening voor m.n. de gemeenten in te stellen. Uit het overleg dat wij maandelijks met Mobycon voeren en de terugmelding over de uitgevoerde werkzaamheden is ons gebleken dat reeds velen van u de weg naar de Vraagbaak hebben weten te vinden. Dat is niet alleen goed, maar ook zeer nuttig gebleken. Vaak hebben gemeenten in een zeer vroeg

stadium (ontwerpfase) hun vragen aan de Vraagbaak voorgelegd. Daarnaast hebben we ook regelmatig met de Vraagbaak en betrokken gemeente aan tafel gezeten om met elkaar de voorliggende vragen en problemen te bespreken en op te lossen. Het ging dan vaak om de meer complexere zaken zoals de aanpak van de grotere busstations. Dat werkt prima en heeft er in veel gevallen toe geleid dat er bij de indiening van de subsidieaanvraag een definitief ontwerp was gevoegd dat aan alle eisen voldeed. Hierdoor kon het subsidietraject vervolgens snel en zonder problemen worden doorlopen.

Omdat we weten dat er nog gemeenten zijn die aan het begin staan van de aanpak van de haltes en daarom nog met veel vragen zitten, willen we graag nogmaals wijzen op de mogelijkheid en het belang van het feit dat u al in de ontwerpfase gebruik kunt maken van de kennis die bij de Vraagbaak aanwezig is. Aarzel niet en doe er uw voordeel mee. De Vraagbaak is er voor u!

Busperronbanden ExcluGare

In de tweede uitgave van de Nieuwsbrief Toegankelijke Haltes Noord-Brabant is door de Vraagbaak aandacht besteed aan de leveranciers van busperronbanden. Hoewel het niet onze bedoeling is om steeds weer andere leveranciers voor het voetlicht te brengen, willen we toch van de gelegenheid gebruik maken om u te attenderen op de ExcluGare busperronband van Excluton. We doen dit niet omdat de busperronbanden van Leicon, Struyk Verwo en Holcim niet meer zouden voldoen, maar we doen dit omdat ons vaak de vraag wordt gesteld of we naast Leicon nog andere leveranciers kennen die producten leveren die aan de richtlijnen voldoen. Welnu, we noemen dan Struyk Verwo en Holcim, maar sinds kort kunnen we daar de busperronbanden ExcluGare van Excluton aan toevoegen. En dat is gunstig voor u, want het feit dat zich steeds meer spelers op dit veld begeven is goed voor de concurrentie in deze opkomende markt en houdt zowel producenten als de prijzen van hun producten scherp.

Excluton heeft op verzoek van Connexxion een busperronband ontwikkeld die voldoet aan de wettelijke verplichtingen én die geen schade schijnt toe te brengen aan de carrosserie en banden van de bussen. Overigens wordt het schade rijden vaak veroorzaakt door het feit dat de aangepaste halte is gaan verzakken. Zorg dus niet alleen voor de juiste materialen, maar kijk ook of er een goede fundering ligt. Dat is zeker zo belangrijk.

Voor de techneuten onder ons zetten we de specificaties van de ExcluGare nog even op een rij:

- 10/20 x 40 x 100 perronband
- Betonkwaliteit C45/55
- Glad afgewerkte zichtzijde
- Antislipprofiel op bovenzijde
- Splintervrije afgeronde vellingkanten

- Uitstekende verwerkbaarheid door verholen hol- en dolverbinding
- Bijpassende tussenband links en rechts (verloop 0 – 3 cm)
- Bijpassende verloopbanden links en rechts met afgeronde visbekaansluiting (verloop 3 – 6 cm), leverbaar naar 18/20/25, 13/15/25, en RWS band. Hellend vlak voldoet aan de richtlijnen
- Hardsteenkleur (grijs op aanvraag)

Hoe het ook zij, u beslist natuurlijk zelf bij welke leverancier u uw busperronbanden bestelt. Mocht u echter meer informatie willen over de ExcluGare dan kunt u contact opnemen met Excluton, Postbus 74 te Druten, tel. 0487 – 516200 of e-mail info@excluton.nl

Voorkomen van verzakkingen bij bushaltes

Een van de eisen bij het toegankelijk maken van een bushalte is de noodzaak om de straatzijde van de halte 18cm hoog te maken. Op die manier kan een lagevloer bus optimaal halteren waarbij zo min mogelijk afstand (in hoogte) ontstaat tussen halteperron en busvloer. De bus zweeft bij het indraaien als het ware over het perron om zo op 5cm van de rand te kunnen halteren.

Een belangrijk aandachtspunt daarbij is het wegdek, met name in een haltehaven, wat na verloop van tijd slijtage gaat vertonen. Verzakking van het wegdek direct tegen de perronband is daarbij een veelvoorkomend probleem, wat wordt veroorzaakt door het aanrijden en remmen van de bus. De krachten die een bus (met name met de vooras) uitoefent op het wegdek zijn erg groot. Het gevolg is dat een situatie kan ontstaan waarbij het wegdek zodanig verzakt dat de onderzijde van de bus lager komt te hangen dan de bovenkant van de perronband. Dit zorgt voor schade aan zowel bus als perronband. Een bijkomend effect zal zijn dat buschauffeurs minder dicht langs de perronband zullen halteren om schade te voorkomen, wat weer nadelig is voor de toegankelijkheid doordat meer afstand (in breedte) ontstaat tussen bus en halteperron. Een ander nadeel van verzakking is een slechter functionerende afwatering waardoor het perron en dus de wachtende reiziger de kans loopt nat te worden wanneer een bus halteert.

Het is dus van belang te zorgen voor een goede fundering van zowel halteperron als wegdek. Daarbij heeft een fundering die zowel onder halteperron, perronband als wegdek doorloopt sterk de voorkeur. Een bijkomend voordeel van een goede fundering is ook dat op termijn veel minder kosten gemaakt moeten worden voor onderhoud en herstel.

Daarnaast kan het gebruikte materiaal van het wegdek verzakking voorkomen. Asphalt heeft in veel gevallen de voorkeur boven een elementverharding, met name in een haltehaven.

E-formulier beschikbaar

Zoals in Nieuwsbrief nummer 4 werd gemeld is de provincie Noord-Brabant in het kader van het project “Anders werken met subsidies” bezig met het digitaliseren van alle subsidiestromen binnen de provincie. In dit project wordt ook het cofinancieringsproces voor de aanpak van haltetoegankelijkheid meegenomen. Vooralsnog heeft dit er in geresulteerd dat er inmiddels een digitaal aanvraagformulier (een zogenaamd E-formulier) voor het aanvragen van cofinanciering voor de aanpak van haltetoegankelijkheid is ontwikkeld. Dit biedt de mogelijkheid om in plaats van het papieren aanvraagformulier gebruik te

maken van een digitaal aanvraagformulier. Uiteraard blijft de mogelijkheid tot het gebruik van het papieren aanvraagformulier voorlopig nog naast de digitale mogelijkheid bestaan. Het digitale aanvraagformulier kan gebruikt worden en is te vinden op www.brabant.nl.

Graag willen wij de heer van de Ven, gemeente Tilburg en de heer Cruijssen, gemeente Dongen bedanken voor hun bijdrage tijdens het ontwikkelen van het formulier.

Nogmaals aandacht voor informatiepanelen!!!

In de Handleiding toegankelijke haltevoorzieningen zijn met betrekking tot het haltemeubilair verschillende richtlijnen opgenomen die de “zachte” toegankelijkheid vergroten. Denk hierbij aan het zitbankje met armleuningen, de haltenaam op deabri en het informatiepaneel. Hoewel er zeker sprake is van een verbetering zijn er toch nog veelabri’s die hier nog niet over beschikken. Gelukkig begint daar verandering in te komen, want het zal duidelijk zijn dat een informatiepaneel voor reizigers erg handig is, omdat die zich aan de hand van de lijnnetkaart in deabri kunnen oriënteren op de busroutes, de overstappunten, etc.

In tegenstelling tot de oude kaarten bevat nu iedere kaart een omgevingsplattegrondje van de desbetreffende halte. Tevens is er in overleg met de vervoerders en het Reizigersoverleg Brabant voor gekozen om vanwege de kwaliteitsuitstraling, niet meer te werken met papieren kaarten maar met kaarten gedrukt op ferrofoil. De keuze voor dit materiaal heeft veel voordelen, bijvoorbeeld dat het minder gevoelig is voor vocht en daardoor langer leesbaar blijft. Om een ferrofoil lijnnetkaart op te kunnen hangen, moet het informatiepaneel wel uitgerust zijn met een gemagnetiseerde achterwand. We zien niet alleen dat op veel haltes nieuw haltemeubilair wordt geplaatst, maar tegelijkertijd constateren we dat deabri’s worden voorzien van nieuwe informatiepanelen met gemagnetiseerde achterwand. Dat is op zich heel mooi, want dat biedt de vervoerder de mogelijkheid om de nieuwe ferrofoil lijnnetkaarten (incl. vertrekstaten) weg te hangen. Echter, Veolia en Arriva kunnen de voor elk informatiepaneel unieke lijnnetkaart met vertrekstaten pas laten produceren en plaatsen als zij weten welke haltes (abri’s) van nieuwe panelen zijn voorzien. Het is dus belangrijk dat zij deze informatie krijgen want anders blijven de reizigers verstoken van de juiste informatie. Wij hebben destijds met de vervoerders de afspraak gemaakt dat wij de informatie zullen verzamelen en aan hen zullen doorgeven. Omdat noch de vervoerders, noch wij precies weten wat er bij u in de gemeente verandert, zijn wij dus volledig afhankelijk van uw medewerking. U weet namelijk als geen ander welke haltes er binnen uw gemeente zijn aangepast, waar andere, wellicht nieuweabri’s zijn geplaatst en of dezeabri’s van een oud of nieuw informatiepaneel zijn voorzien. Dat is belangrijke informatie, want nogmaals (we kunnen het niet genoeg benadrukken) een vervoerder kan uw halte incl.abri alleen van de juiste informatie en kaartmateriaal voorzien als ze van het vorenstaande op de hoogte is.

Zoals u wellicht weet zijn op 13 december j.l. de nieuwe dienstregelingen van de NS en het busvervoer ingegaan. Dit betekent dat door NS en de busbedrijven een gigantische inspanning is verricht om alle haltelocaties op tijd van nieuwe reisinformatie te voorzien. Omdat niet bekend was wat er op elke halte moest gebeuren, dus aan informatie moest worden weggehangen, zult u ongetwijfeld nog haltes metabri’s aantreffen waarvan de panelen nog niet van de juiste

informatie zijn voorzien. Het behoeft geen betoog dat we die situatie snel moeten oplossen. En dat kan alleen met uw hulp. Wij verzoeken u daarom om de hieronder gevraagde gegevens zo spoedig mogelijk aan ons door te geven. Wij zullen hiervan een bestand bijhouden en ervoor zorgen dat de benodigde informatie bij de vervoerders terecht komt. We willen er nog op wijzen dat dit geen eenmalige actie is, maar dat het de bedoeling is dat ook toekomstige wijzigingen aan ons worden doorgegeven.

DUS:

Om ervoor te zorgen dat de informatiepanelen nu en in de toekomst gevuld worden, verzoeken wij de gemeenten het volgende per e-mail aan Ingrid van Bokhoven (IvBokhoven@brabant.nl) door te geven:

1. wanneer en waar een nieuweabri of infopaneel is geplaatst (haltenummer en haltenaam erbij vermelden). Deze gegevens zijn van belang omdat er per halte een unieke kaart gemaakt wordt.
2. indien de maatvoering van het infopaneel afwijkt van de standaardmaat, svp de juiste maten doorgeven van het infopaneel
3. of er een magneethoudende achterwand aanwezig is.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Jeroen van Bremen (073 – 681 2071 of JvBremen@brabant.nl).

Gegevens contactpersonen:

De vraagbaak: op werkdagen van 9.00 tot 17.00 telefonisch bereikbaar op 073-523 10 66 en per e-mail op vraagbaak@mobycon.nl

Het provinciale projectteam:

- *Ingrid van Bokhoven*, projectassistent en verantwoordelijk voor het verwerken van de mutaties, 073-681 23 98 of IvBokhoven@brabant.nl
- *Jeroen van Bremen*, projectleider en aanspreekpunt, 073 681 20 71 of IvBremen@brabant.nl
- *Frans van Esch*, applicatiebeheerder van de database en contactpersoon voor de Handleiding toegankelijke haltevoorzieningen, 073-680 81 77 of FvEsch@brabant.nl
- *Frank van 't Hof*, contactpersoon voor de cofinanciering (subsidieverstrekking). 073-681 23 06 of FvHof@brabant.nl

Contactpersonen vervoerders:

- Voor de concessies de Meierij en Oost Brabant is contactpersoon voor Arriva: Jan Willem Sonke (J.Sonke@arriva.nl) of 0513-655 763.
- Voor de concessies West- en Midden Brabant is contactpersoon voor Veolia: Hein Merckx (Hein.Merckx@veolia-transport.nl) of 076-523 70 08).

Concessiemanagers voor de provincie zijn:

- Jan Bouten, Concessiemanager beheer voor de gehele provincie (JBouten@brabant.nl of 073-680 83 84)
- Rob Willemse, Concessiemanager ontwikkelen voor Concessie de Meierij en Oost-Brabant (RWillemse@brabant.nl of 073-680 83 17)
- Herman Sinnema, Concessiemanager ontwikkelen voor West-Brabant en Brabantliner (HSinnema@brabant.nl of 073-681 26 70)
- Carla van Harten, Concessiemanager ontwikkelen voor Midden-Brabant (CvHarten@brabant.nl of 073-681 20 70)

Provinciale database: <http://bushaltes.brabant.nl>

Als u deze nieuwsbrief rechtstreeks van de provincie heeft ontvangen, staat u op onze verzendlijst. Voor aan- en afmelding voor deze nieuwsbrief, kunt u een mail sturen naar IvBokhoven@brabant.nl.